

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Elli dördüncü İnikat

2. IV. 1958 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa	Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	144	
2. — Havale edilen evrak	144	
3. — Yoklama	145	
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	145	
1. — Vazife ile Paris'e giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Devlet Vekili Samet Ağa-oğlu'nun vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/184)	145	
2. — Vazife ile Paris'e gidecek olan Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Devlet Vekili Samet Ağa-oğlu'nun vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/185)	145	
3. — Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinin tadiline dair kanun teklifinin geriverilmesine dair tavriri (2/33, 4/36)	145	
5. — Müzakere edilen maddeler	145	
1. — Bağdad Paketi müşterek projelerine Amerika Birleşik Devletleri tarafından hibe şeklinde yapılan 12 670 000 dolarlık yardımla ilgili Anlaşmaların kabul ve tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Nafia encümenleri mazbataları (1/58)	145	145:146,149,151:155
2. — Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Dahiliye encümenleri mazbataları (1/14)	145	146,149,156:160
3. — Pasaportların bedel mukabilinde itası hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/9)	145	146:147
4. — İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Deniz Kuvvetlerine devri hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/8)	145	147,149,161:165
5. — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Subaylar heyetine mahsus Terfi Kanununun 8 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (2/72)	145	147:149

	Sayfa		Sayfa
6. — Sualler ve cevaplar	150	rarlaştırılmış olan sıhhi merkezin tesisin-	
A — <i>Tahriri sual ve cevabı</i>	150	den vazgeçilip, geçilmediğine dair sualine	
1. — Bingöl Mebusu Mustafa Nuri Ok-		Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi	
cuoğlu'nun, Kiği kazasında yapılması ka-		Kırdar'ın, tahriri cevabı (7/92)	150
		7. — Arizalar ve telgraflar	150

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Van Mebusu Abdülhakim Arvas'ın vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi okundu, üç dakika ayakta saygı duruşunda bulunuldu.

Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın 788 sayılı Memurin Kanununun birinci maddesindeki «Memur» tâbirinin tefsiri hakkındaki takriri, isteği üzerine geriverildi

Hâkimler Kanununun 6798 sayılı Kanunla değiştirilen 70 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin reddine dair Adliye Encümeni mazbatasını müzakere ve kabul edildi.

Subaylar Heyetine Mahsus Terfi Kanununun 8 nci maddesinin değiştirilmesine dair

kanun teklifine muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki takririn reddini mutazammın Millî Müdafaa Encümeni mazbatasını üzerinde görüşüldü.

Karar nısabının mevcudolmadığı anlaşıldığından 2 . IV . 1958 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Kayseri Mebusu
Fikri Apaydın

Kâtip
Antalya Mebusu
Attilâ Konuk

Kâtip
Zonguldak Mebusu
Mustafa Saraç

Sualler

Şifahi sual

1. — Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Devlet Demiryolları (b ve c) grubuna bağlı işçilerin de (d) grubuna mensup işçilerin faydalandıkları haklara sahibolmaları hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sual tak-

riri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (6/101)

Tahriri sual

2. — Çankırı Mebusu Kâmil Tabak'ın, Çankırı otomatik telefon santralinin ne zaman tamamlanacağına dair tahriri sual takriri, Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (7/107)

2. — HAVALÉ EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Kaçakçılığın menî ve takibine dair 1918 sayılı Kanunun ikinci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası (1/174) (Dahiliye, Gümrük ve İnhisarlar ve Adliye encümenlerine)

2. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1955 bütçe yılı Hesabı Katî kanun lâyihası (1/175) (Divanı Muhasebat Encümenine)

3. — Türkiye, İran, Irak ve Pakistan arasında 20 Ocak 1958 tarihinde imzalanan ve Gümrük kanunlarının ve nizamnamelerinin ihlâlinin önlenmesine, soruşturulmasına ve teczi-

yesine mütedair karşılıklı yardım sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası (1/176) (Hariciye ve Gümrük ve İnhisarlar encümenlerine)

Teklifler

4. — Bitlis Mebusu Rifat Bingöl'ün, Avukatlık Kanununun 7016 sayılı Kanunla muadeli 4 nci maddesinin «E» bendinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/150) (Adliye Encümenine)

5. — Rize Mebusu İzzet Akçal'ın, Türk Ceza Kanununun 493 nci maddesinin tadli hakkında kanun teklifi (2/151) (Adliye Encümenine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,07

REİS — Reisvekili Fikri Apaydın (Kayseri)

KATIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Sabahattin Sayın (Konya)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız, efendim.
(Edirne mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum, efendim.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Vazife ile Paris'e giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Devlet Vekili Samet Ağaoğlu'nun vekillik edeceğine dair, Riyaseticumhur tezkeresi (3/184)*

REİS — Tezkereyi, okutuyorum.

Ankara 11. III. 1958

T. B. M. Meclisi Reisliğine

Vazife ile Paris'e giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Devlet Vekili Samet Ağaoğlu'nun vekillik etmesinin, Başvekilin teklifi üzerine, muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Reisicumhur

C. Bayar

REİS — İttilâmıza arz olunmuştur, efendim.

2. — *Vazife ile Paris'e gidecek olan Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Devlet Vekili Samet Ağaoğlu'nun vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/185)*

REİS — Tezkereyi okuyoruz.

Ankara 29. III. 1958

T. B. M. Meclisi Reisliğine

Vazife ile Paris'e gidecek olan Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar ken-

disine, Devlet Vekili Samet Ağaoğlu'nun vekillik etmesinin, Başvekilin teklifi üzerine, muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Reisicumhur

C. Bayar

REİS — İttilâmıza arz olunmuştur, efendim.

3. — *Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinin tadiline dair kanun teklifinin geriverilmesine dair tavriri (2/33, 4/36) (1)*

REİS — Tavriri okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Ruznamenin birinci müzakeresi yapılacak maddeler kısmında ve 2 numarada yer alan, Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinin tadiline dair kanun teklifimin geriverilmesini rica ederim.

Sakarya Mebusu

Nusret Kirişcioğlu

REİS — Efendim, teklif sahibi arkadaşımız teklifinin geriverilmesini istemekte ise de Ruznamaya girdiği için geriverilmesi Nizamname gereğince kararınıza bağlı olduğunu arz ederim.

Bu itibarla reylerinize müracaat ediyorum. Teklifin geriverilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve teklif geriverilmiştir.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Bağdad Paketi müşterek projelerine Amerika Birleşik Devletleri tarafından hibe şeklinde yapılan 12 670 000 dolârlık yardımla ilgili Anlaşmaların kabul ve tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Nafia encümenleri mazbata-*

ları (1/58) (2)

(1) 78 sıra sayılı matbuu zaptın sonundadır.

(2) Birinci müzakeresi (51) nci İnikat zaptındadır.

REİS — İkinci müzakereye devam ediyoruz, efendim.

Bağdad Paktı müşterek projelerine Amerika Birleşik Devletleri tarafından hibe şeklinde yapılan 12 670 000 dolârlık yardımla ilgili Anlaşmaların kabul ve tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — Bağdad Paktı Ekonomik Komitesi çerçevesi içinde cereyan eden çalışmalar neticesinde :

a) Ankara - Bağdad. Ankara - Tahran, Tahran - Bağdad ve Tahran - Karaçi arasında telekomünikasyon irtibatı,

b) Türkiye - İran Demiryolu irtibatı,

c) Türkiye - İran Karayolu irtibatı,

d) Türkiye - Irak Karayolu irtibatı,

Mevzularında hazırlanmış olan müşterek projelerin etüd ve inşaatla ilgili teçhizat ihtiyaçlarına sarf edilmek üzere, hibe şeklinde 12 670 000 dolâr tutarında yardımda bulunan Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile bu hususta, 5436 sayılı Kanuna istinaden, imzalanmış olan Anlaşmalar kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Tadil teklifi yok, maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya Hariciye, Maliye, Nafia ve Münakalât Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyhanın heyeti umumiyesini açık reylerinize arz ediyorum, efendim.

2. — *Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Dahiliye encümenleri mazbataları (1/14) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir. Birinci maddeyi okuyoruz.

(1) Birinci müzakeresi 51 nci İnikat zaptıdadır.

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — «Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulâsası suretleri» hakkında Paris'te 27 Eylül 1956 tarihinde akdolan Anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Tadilname yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya Dahiliye ve Hariciye Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyhanın heyeti umumiyesini açık reylerinize arz ediyorum.

3. — *Pasaportların bedel mukabilinde itası hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/9) (1)*

REİS — İkinci müzakereye devam ediyoruz, efendim.

Pasaportların bedel mukabilinde itası hakkında Kanun

MADDE 1. — Pasaportların nümuneleri Dahiliye, Hariciye ve Maliye vekâletlerince müştereken tertip ve ihzar edilir.

Diplomatik pasaportlar Hariciye Vekâletince; hususi damgalı, hizmet damgalı, yabancılar mahsus damgalı ve umuma mahsus pasaportlar Maliye Vekâletince tabettirilir.

Diplomatik, hususi damgalı ve hizmet damgalı pasaportlar bedelsiz olarak verilir. Umuma mahsus ve yabancılar mahsus damgalı pasaportların bedeli Maliye Vekâletince, maliyetleri nazarı itibara alınmak suretiyle, tesbit edilerek mal sandıkları tarafından bu bedeller mukabilinde verilir.

(1) Birinci müzakeresi 51 nci İnikat zaptıdadır.

REİS — Tadil teklifi yoktur. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Pasaport cüzdanlarının bedel mukabilinde itası hakkındaki 1473 sayılı Kanun mülğadır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Hariciye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyiha tasvip buyurulmuştur, efendim.

4. — *İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Deniz Kuvvetlerine devri hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/8) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir, birinci maddeyi okuyoruz.

İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında 16 Ağustos 1957 tarihinde Ankara'da mektup teatisi suretiyle imzalanan Anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

(1) *Birinci müzakeresi 51 noi İnikat zaptındadır.*

REİS — Madde hakkında tadil teklifi yoktur. Reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı mektupların tatbiki için gerekli tedbirleri tesbit ve ittihazı İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

REİS — Tadil teklifi yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya, İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini açık reylerinize arz ediyorum.

5. — *İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (2/72)*

REİS — Muvakkat madde hakkındaki mazbata için müzakere açılmıştı.

Söz Selim Soley'indir.

SELİM SOLEY (Ankara) — Muhterem arkadaşlarımız; birkaç celseden beri yüksek huzurlarınızı işgal eden mesele, Yakup Karabulut arkadaşımızın Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki teklifinden doğmakta ve devamına da yüksek malûmları olduğu üzere, benim bu tadilin makabline de teşmili hakkındaki teklifim sebeb olmaktadır.

Bundan evvelki İnikatta Millî Müdafaa Encümeni Sayın Başkanının söyledikleri hususlardan şu neticeye vardık ki, Millî Müdafaa Encümeni, teklifi tetkik ederken hukukun esaslarına asla yanaşmamış, indî mülâhaza ve mütalâalara istinad etmiştir.

Türk Ceza Kanununun ikinci maddesinin katî ve âmir hükmüne rağmen hâlâ teklifimin reddi hakkında Millî Müdafaa Komisyonu adına beyanda bulunulması, beni bu hukuki hüküm üzerinde yeni bir teklifle huzuruza çıkarmak durumuna getirdi.

Bu teklifim de Millî Müdafaa Encümeni dışında, Adliye Encümenince tetkikidir. Buna ait bir tahrir takdim ettim. Takdir Yüksek Heyetinizindir.

REİS — Encümen.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİ REİSİ ZİHNİ ÜNER (Nevşehir) — Muhterem arkadaşlarım, müzakere edilmekte bulunan kanun teklifi hakkında Selim Soley arkadaşımız yine Millî Müdafaa Encümeninde hukuk esaslarına yanaşılmamış, tamamen indî mülâhazalara gidilmiştir, şeklinde burada beyanda bulundular. Bu itibarla tekrar huzurunuzu işgal ettiğim için özür dilerim.

Muhterem arkadaşlar, bu muvakkat teklifin Millî Müdafaa Encümenindeki müzakeresi esnasında hukuk mevzuları üzerinde geniş şekilde durulmuştur. Hukuki esaslar da tamamen incelenmiştir. Tekrar arz edeceğim şu hukuki sebeplerden dolayı Millî Müdafaa Encümeni bu muvakkat maddeyi reddetmiştir:

Askerî kabahatlerin intacettiği kısa hapis cezaları bu kanun teklifi münasebetiyle ortadan kaldırılmadığı gibi askerî kabahat işliyenlerin fiilleri de suç olmaktan çıkmamaktadır. Binaenaleyh, askerî mahkemelerce verilen kısa hapis ceza müddetlerinin subay ve askerî memurların kademelerinden kesilmemesini istihdaf eden İçel Mebusu Yakup Karabulut arkadaşımızın 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesinin tadili hususundaki kanun teklifinin birinci maddesi Yüksek Heyetinizde müzakere edilerek kabul buyurulmuştur.

Ankara Mebusu Selim Soley arkadaşımız tarafından teklif edilen muvakkat bir madde ile de şimdiye kadar askerî mahkemelerce hükmedilerek kademelerinden kesilmiş olan kısa hapis ceza müddetlerinin ilgililerin kademelerine yeniden eklenmesi istenmekte idi.

Bu muvakkat madde hakkındaki Millî Müdafaa Encümeninin ret kararını Yüksek Heyetinizde arz ve izah etmiştik. Muvakkat madde teklifini reddeden Millî Müdafaa Encümeni mazbatasını aleyhinde konuşan muhterem arkadaşlarımıza tekrar arzı cevabetmek ihtiyacını duymuş bulunmaktayız.

Yakup Karabulut arkadaşımızın tadilini teklif ettiği ve Millî Müdafaa Encümeninin de kabul ettiği 4273 sayılı Ordu Terfi Kanunu bir ceza kanunu değil, bir statü kanunudur. Ve

aynen Memurin Kanununa mütenazir olarak tedvin edilmiştir. Birinci maddesi kabul buyurulan bu teklifte askerî kabahatlerin intacettiği kısa hapis cezaları ortadan kaldırılmadığı gibi askerî kabahat işliyenlerin fiilleri de suç olmaktan çıkmamaktadır. Binaenaleyh, Selim Soley arkadaşımız tarafından teklif edilen muvakkat maddenin müdafaaasında hukuki istinat noktası olarak belirtilen Türk Ceza Kanununun ikinci maddesi ile hiçbir alâka ve münasebeti mevcut değildir. Bu itibarla da ilk teklifin geçmişe şâmil olması gibi hukuki bir zaruret bulunmamaktadır.

Kıdemden düşme keyfiyeti bir mahkûmiyetin neticesi olarak idari bir muamele ve inzibati bir tedbirdir. Bunun suça mürettep bir ceza olarak telâkkisine imkân olamaz. Nitekim 788 sayılı Memurin Kanununun 34 nci maddesinde de şu hüküm bulunmaktadır.

«Memurinin Kanununun en müstelzimi mücazat bir cürmü tahakkuk ettikte hakkında ahkâmı umumiye cari olmakla beraber 28, 29, 30, 31, 32, 33 nci maddelerdeki inzibati cezalar da ayrıca tatbik olunur» denilmektedir.

Terfi Kanununun 8 nci maddesi hükmünün mahiyeti de bundan başka değildir. Tadili müzakere edilmekte olan 4273 sayılı Ordu Subay Terfi Kanunu menşei 1926 senesinde meriyete giren 685 sayılı Kanundan alır. Bu subay terfi kanunu 32 senelik tatbikatı esnasında terfi esaslarında on kadar tadilden geçmiştir. Kıdemleri, nasıpları ve terfilere değıştiren bütün bu tadil kanunlarının hiç birisinde geçmişe teşmil edici muvakkat madde mevcut değildir. Meselâ, 4273 sayılı Terfi Kanununu tadil eden 6557 sayılı Kanunla yarbaylık bekleme müddeti 6 seneden 3 seneye indirilmiş, 3 senelik, 4 senelik, 5 senelik ve 6 senelik yarbayların albaylık nasıpları aynı senede birleşmiş, muvakkat bir madde ile bunların birbirlerine nazaran nasıp tashihleri, yani geçmişe teşmili hiçbir suretle derpiş edilmemiştir.

Daha önce üsteğmenlik 4 sene iken 3 seneye inmiş, 4 senelik üsteğmenlerle 3 senelik üsteğmenler birlikte yüzbaşı olmuşlar ve nasıpların tashihine hiçbir suretle gidilmemiştir.

REİS — Rica ederim, hatibin sözleri anlaşılıyor, çok gürültü oluyor, münferit konuşmaları bırakalım.

ZİHNİ ÜNER (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, Subaylar Heyetine Mahsus Terfi Kanunu şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da mütaaddit tadillerle sık sık huzurunuzda gelmek durumundadır. Çünkü; dünün kılâsik silâhlarından, bugünün modern ordularının atomik silâhlara intikalinde vazifeler ve vazifeleri takabbül eden şahsiyetlerin terfileri yeni esaslara göre tanzim edilecek bu suretle kıdem meseleleri, terfi meseleleri daimî bir tekâmüle mazhar olacaktır. Bu şu demektir ki; tekâmülden geriye doğru gidilmesinde şimdiye kadar olduğu gibi hiçbir zaruret olmadıkça hiçbir suretle geriye gidış teklif edilmeyecektir ve nitekim bugünkü kanunun müstacel tadillerde aynı şekilde hareket edilmiştir.

Binaenaleyh, bu teklifte olduğu gibi bu muvakkat madde geriye gidiş müessesesinin kurulduğu takdirde şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonraki, bu kanunun tekâmülünde terfi müddetleri yeni esaslara, her çıkan zaruretlere göre tashihte daima geriye gitmek gibi, geride kalanları ileriye götürmek gibi bir muvakkat madde tanzimi gibi fena bir yol açılmış olacaktır. Misal fena olacaktır. Bu sebeplerle muhterem arkadaşlarım, bu muvakkat maddenin reddini tazammun eden Millî Savunma Komisyonunun raporunun, mazbatasının Yüksek Heyetinizce kabulünü tekrar arz ve istirham ediyorum.

REİS — Birinci olarak açık reyinize arz edilen mesele için rey toplama muamelesi bitmiştir. Servet Sezgin.

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar; Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki Selim Soley arkadaşımızın vâkı teklifi kabul edildikten sonra bunun makale teşmil edilip edilmeyeceği meselesi gibi bir mevzu ile karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz. Meriyete girdiği tarihten sonra kısa hapis cezalarını tanzime meydan vermiyeceği gibi, sicile de işlenmiyeceğine göre bu kanun hükmünün bundan evvel sicile işlenmiş olan kısa hapis cezalarını bertaraf edip etmiyeceği hususu hukuki bir meseledir. Bu sebeple bu mevzu üzerinde Heyetiniz namına teknik bir komisyon olan Adliye Komisyonunda keyfiyetin Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesinin ışığı altında, onunla irtibatı olup olmadığı ve ayrıca bu hususların sadece bir idari muamele teşkil edip etmediği hu-

suslarının görüşülmesi icabeder. Bu yönden, mevzuun, bir kere daha mütalâa edilmek üzere Adliye Komisyonuna iadesi hususundaki Selim Soley arkadaşımızın fikirlerine iştirak etmekteyim. Bu hususta reylerinizi istirham ediyorum.

REİS — Teklif var, okuyoruz efendim.

Yüksek Reisliğe

Yakup Karabulut'un teklifine eklenmesini istediğim geçici maddenin bir kere de Adalet Encümenince incelenmesini yüksek reye arzımı istirham ederim.

31. II. 1958

Ankara Mebusu
Selim Soley

REİS — Efendim, mazbatanın bir defa da Adliye Encümeninde görüşülmesine dair olan takriri dikkate alanlar, lütfen işaret versinler... Kabul etmiyenler... Takrir nazara alınmıştır. Mazbata, bir defa da Adliye Encümeninde tezekkür edilmek üzere verilecektir.

Rey toplama muamelesi bitmiştir, efendim.

Reylerin neticesini arz ediyorum efendim.

Bağdad Paktı müşterek projelerine Amerika Birleşik Devletleri tarafından hibe şeklinde yapılan 12 670 000 dolârlık yardımla ilgili Anlaşmaların kabul ve tasdikı hakkındaki lâyihaya 325 rey verilmiştir. 325 kabul. Lâyiha tasvip buyurulmuştur efendim.

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali Şahsiye) kayıt hulasası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair lâyihaya 342 rey verilmiştir. 342 kabul. Lâyiha tasvip buyurulmuştur.

İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair kanun lâ-yihasına 319 rey verilmiştir. 314 kabul, 3 ret, 2 çekinserdir. Muamele tamamdır. Lâyihanın kanunluğu kabul edilmiştir.

Ruznamede görüşülecek başka madde kalmamıştır.

4 Nisan 1958 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati : 15,30

A — TAHRİRİ SUAL VE CEVABI

1. — *Bingöl Mebusu Mustafa Nuri Okcuoğlu'nun, Kiği kazasında yapılması kararlaştırılmış olan sıhhi merkezin tesisinden vazgeçilip, geçilmediğine dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın tahriri cevabı*

12 . III . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Aşağıda yazılı hususun Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine sorulmasına ve yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini arz edeyim.

Bingöl'e bağlı Kiği ilçesinde yapılması ta-karrür etmiş olan sıhhi merkezden vazgeçildiği haber alınmıştır. Kış mevsiminde asgari 5 - 6 ay sıhhi teşkilâtı mevcudolan merkezlerle alâkası kesik bu ilçede bir sıhhi merkezinin mevcudiyeti bütün memur ve halk için bir teminattır. Mezkûr ilçenin bu teminattan mahrum edilip edilmediğinin ve hakikaten sıhhi merkezden vazgeçilmiş ise sebebinin yazılı olarak cevaplandırılması.

Bingöl Milletvekili
Nuri Okcuoğlu

T. C.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet
Vekâleti
Sosyal Yardım İşleri Umum
Müdürlüğü
Hususi No: 6508

27 . III . 1958

Özeti : Kiği kazasında inşa edilecek sağlık merkezi hakkında.

T. B. M. M. Reisliğine

19 . III . 1958 gün ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Md. 7-92/952-3434 sayılı yazıları karşılığıdır.

Kiği kazasında yapılması kararlaştırılmış olan Sağlık Merkezi geçen sene programa ithal edildiği halde ihale edilememiştir.

Bu yıl emsali arasında tekrar programa alınmış olup tahsisat kifayet ettiği takdirde ihaleye çıkarılacağı saygı ile arz olunur.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet
Vekili
Dr. L. Kırdar

7. — ARIZALAR VE TELGRAFLAR

1. — *Nahiyelerinin kaza olmasından dolayı isimleri aşağıda yazılı kaza halkının memnuniyetini tebarüz ettiren telgraflar*

1. Hani Belediye Reisi Hasan Bora
2. Bornova Belediye Reisi Hasan Bağra
3. Çardan kazası halkı adına Denizli Valisi
4. Kumluca kazası halkı adına Antalya Valisi

Bağdad Paktı Müşterek Projelerine Amerika Birleşik Devletleri tarafından hibe şeklinde yapılan 12 670 000 dolârlık yardımla ilgili anlaşmaların kabul ve tasdiki hakkındaki Kantuna rey verenler

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 610
Rey verenler	: 325
Kabul edenler	: 325
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 275
Münhal mebusluklar	: 10

[Kabul edenler]

ADANA
Suphi Baykam
Hamza Eroğlu
Kasım Gülek
M. Yılmaz Mete
Kemal Satır
Rıza Tekeli
Turgut Yeğenağa

AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Arif Demirer
Kemal Özçoban
Mustafa Öztürk
Necati Topcuoğlu
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Şeref Saraçoğlu
Celâl Yardımcı

AMASYA
Kemal Eren
Nazifi Şerif Nabel
İsmet Olgaç

ANKARA
Osman Alişiroğlu
Faik Ahmed Barutçu
Fuat Börekçi
Mehmet Ali Ceritoğlu
Nuri Ciritoğlu
Bülent Ecevit
Übeyde Elli
İsmail İnan
İbrahim Saffet Omay
Selim Soley
Hasan Tez
Ahmet Üstün

ANTALYA
Mehmet Ak
Attilâ Konuk
Adnan Selekler

ARTVİN
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan

AYDIN
Fethi Batur
Namık Gedik
Nihat İyriboz
Piraye Levent
Etem Menderes

BALIKESİR
Esat Budakoğlu
Ali İleri
Halil İmre
Mücteba Iştın
Ahmet Kocacıyıkoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
Sitki Yırcalı

BİLECİK
Ertuğrul Çolak
Yümnü Üresin

BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS
Rifat Bingöl
Selâhaddin İnan

BOLU
Zuhuri Danışman
İhsan Gülez

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Osman Eroğlu
Behçet Kayaalp

BURSA
Needet Azak
Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumcu
Agâh Erozan
Salâhaddin Karacagil
Recep Kırım
Hulûsi Köymen
Yekta Teksel
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman

ÇANAKKALE
N. Fuad Alpkartal
Emin Kalafat
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat
Ethem Yalçınalp

ÇORUM
Sedat Baran
Ali Dedekargınoğlu
Yakup Gürsel
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Turan Bahadır
Ali Çobanoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar

DIYARBAKIR
Nuri Onur

EDİRNE
Nurettin Manyas
Rükneddin Nasuhioğlu

ELAZIĞ
Mustafa Altındoğan
Nâzım Öztürk
İsmail Hakkı Talay

ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu
Naci Yıldırım

ERZURUM
Osman Alihocagil
Rıfki Salim Burçak
Sabri Erduman
Şevki Erker
Mehmet Eyüboğlu
Melik Fırat
Hasan Numanoglu
Münip Özer
Rıza Topcuoğlu
Mustafa Zeren

ESKİŞEHİR
Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Hamit Dedelek
Hasan Polatkan
Hicri Sezen

GAZİANTEP
İhsan Dai
Bahadır Dülger
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Ali Şahin

GİRESUN

Sadık Altıncaan
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Doğan Köymen

GÜMUŞANE

Necati Alp
Necmettin Coşar
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Ahsen Aral
Ali Şelhum Devrim
Hasan İkiz

Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Mehmet Dölek
Sami Gökmar
İbrahim Gürgen
Niyazi Soydan

İSPARTA

Tevfik Tıgılı

İSTANBUL

Nazmi Ataç
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş
Muhlis Erdener
Hüsametdin Giray
Ayşe Günel
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtunca
Aleksandros Hacopulos
Hâdi Hüsman
Enver Kaya
Lûtfi Kırdar
Adnan Menderes
Nihat Halûk Pepeyi
Yusuf Salman
Nizamettin Âli Sav
İbrahim Sevel
Zakar Tarver
Nazlı Tılabar
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı
Hristaki Yoannidis

Mahmut Yüksel

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Selâhattin Akçiçek
Abdullah Aker
Enver DüNDAR Başar
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Neemi Nuri Yücel
Needet Davran
Rauf Onursal
Nuriye Pınar
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Fevzi Uçaner
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Rasim İlker
Behram Öcal
Osman Yeltekin
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Zeki Cemal Bakiçelebi-
oğlu
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündes
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Avni Sakman

KIRŞEHİR

Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu

KONYA

A. Fahri Ağaolu
Mustafa Bağrıaçık
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Sıtkı Koraltan
Tarık Kozbek
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük
Sabahattin Sayın

KÜTAHYA

Mehmet Diler
İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar
S. Sururi Nasuhoğlu
Kemal Özer

Muhittin Özkefeli
Emin Topaler

MALATYA

Nurettin Akyurt
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Mehmet Zeki Tulunay

MANİSA

Sezai Akdağ
Selim Akış
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Cevdet Özgirgin
Cemil Şener
İhsan Yalkın

MARAŞ

Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Emin Soysal

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Mehmet Kâmil Boran
Vahap Dizdaroğlu
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliğaoğlu
Aziz Uras

MUĞLA

Dilâver Argun
Zeyyat Mandalınci
MUŞ

Zeki Dede

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün
Zihni Üner

NİĞDE

Medeni Berk
Asım Eren
Rifat Gürsoy
İsmail Güven
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer

ORDU

Eşref Ayhan
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Atıf Topaloğlu
Hüsrev Yürür

RİZE

İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu

SAKARYA

Nüzhet Akın
Tacettin Barış
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Baha Hun
Rifat Kadızade
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu

Asaf Saraçoğlu
Fikri Şen

Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Nüzhet Ulusoy

SİRT

Veysi Oran
Fikri Şendur

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan
Server Somuncuoğlu

SİVAS

Halim Ateşalp
Rahmi Çeltekli
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer
Edip İmer
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş
TEKİRDAĞ
Nurettin Aknoz

Zeki Erataman
Hasan Gürkan
TOKAD
Faruk Ayanoğlu
Sıtkı Eken
Keremettin Gençler
Mustafa Lâtıfoğlu
Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy
Dâniş Yurdakul
TRABZON
Fikri Karanis

Selâhattin Karayavuz
O. Nuri Lermioğlu
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu
Pertev Sanaç
İsmail Şener
M. Reşit Tarakçıoğlu
TUNCELİ
Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
İ. Etem Karakapıcı

Abdurrahman Odabaşı
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkçıoğlu
VAN
Sait Erdinç
ZONGULDAK
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Suat Başol
Necati Diken
Necati Tanyolaç
Avni Yurdabayrak

*[Reye iştirak etmeyenler]***ADANA**

Nevzat Arman
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ali Menteşoğlu
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
ADİYAMAN

Sait Açar (İ.)
Gani Gürsoy
Şefik San
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar
AFYON KARAHİSAR
Orhan Kökten
Osman Talu
Orhan Uygun
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Selim Yatağan
AMASYA

Faruk Çöl
Hâmit Koray
Hüseyin Özbay
ANKARA

Muammer Akpınar
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata

Recep Dengin
Avni Doğan
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzalıoğlu
İlyas Seçkin
Mustafa Yeşil

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Sadık Erdem
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş

Yaşar Yazıcı
ARTVİN

Kemal Balta
Yaşar Gümüşel
AYDIN

Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Nail Geveci
Ekrem Torunlu
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Vacide Asena
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Arif Kalıpsızoğlu
M. Halûk Timurtaş
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı

BİLECİK

Mehmet Erdem
Şevki Hasırcı

BİNGÖL

Mustafa Nuri Okcuoğlu

BITLİS

Nusrettin Barut

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Servet Bilir
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
Kadir Kocaeli
Nezih Tütüncüoğlu

BURDUR

Âlim Sipahi

BURSA

Sadettin Karacabey
Mazlum Kayalar
Halûk Şaman
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE

Halim Alyot
Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin
Nuri Togay
Nahit Ural

ÇANKIRI

Kâmil Tabak

ÇORUM

M. Kemal Biberioğlu
Hamdi Bulgurlu
Kemal Erdem
Fevzi Hacirecepöğlü
Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakçıoğlu

DENİZLİ

Baha Akşit
İsmail Hadımlıoğlu
Mehmet Karasan

Refet Tavashioğlu
DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Tahsin Cahit Çubukçu
(İ.)

Sezai Demiray
Kâmil Taygi
Hâmid Zülfü Tıgrel
Halil Turgut
Hüseyin Ülkü
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Rasih Gürkan
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsoy
Mükerrem Sarol

ELÂZİĞ

Celâl Dora
Fahri Karakaya
Hürrem Müftügil

ERZİNCAN

Rauf Bayındır
Nusret Safa Coşkun
Cemal Işık
Hüseyin Şahin

ERZURUM

Abdülkadir Eryurt
Sait Kantarel
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

ESKİŞEHİR

Mustafa Çürük
Abidin Potuoğlu
Kemal Zeytinoğlu

GAZIANTEB

Ekrem Cenani
Samih İnal
Cevdet San
Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Tahsin İnanç
Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman (İ.)

HATAY

Ihsan Ada
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
İnayet Mursaloğlu

İÇEL

Rüştü Çetin
Hüseyin Fırat
Yakup Karabulut
Refik Koraltan (Reis)
Hidayet Sinanoğlu

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun

İSTANBUL

İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Arslan Nihad Bekdik
(İ.)

Selim Erengil
Rüştü Güneri
Ali Harputlu
Mucip Kemalyeri
Nizamettin Kırşan
Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu
Mıgırdıç Şellefyan
Neclâ Tekinel
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR

Perihan Arıburun (İ.)
Necdet İncekara
Selim Ragıp Eme; (İ.)

Sadık Giz
Osman Kapani
Ekmel Kavur
Kemal Serdaroğlu
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Turgut Göle
Mehmet Hazer
İbrahim Us

KASTAMONU

Hadi Tan

KAYSERİ

Ömer Başoğmez
Ebubekir Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mehmet Ali Ceylân
Sıtkı Pekkip
Dündar Tekand
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Fazıl Yalçın
KOCAELİ

Ömer Cebeci
Dursun Erol
Cemal Tüzün
Nüzhet Unat
Sadettin Yalın

KONYA

İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Atademir
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Ahmet Koyuncu
Mustafa Runyun
Sami Soylu
Ömer Şeker
Nafiz Tahralı

MALATYA

Mehmet Delikaya
Kâmil Sürenkök
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoğlu (V.)
Âtîf Akın
Şemi Ergin
Sudi Mihçioğlu
Orhan Ocakoğlu

MARAS

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Nusret Durakbaşa
Hilmi Soydan
Mehmet Şişman
Abdullah Yayıoğlu

MUĞLA

Turhan Akarea
Burhan Belge
Nuri Özsan
Sadi Pekin
Turgut Topaloğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Münib Hayri Ürgüblü
NİĞDE
Ali Gürün

ORDU

Münir Ekşi
Arif Hikmet Onat
Kahraman Sağra
Muammer Tekin

RİZE

Hüseyin Agun
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Hamza Osman Erkan

SAMSUN

Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Necmettin Doğuyıldızı
Abdullah Eker
Şükrü Uluçay

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Mehmet Daim Süalp
SİNOB

Ömer Özen

Mahmut Pınar
Muharrem Tansel

SİVAS

Turhan Feyzioğlu
Necati İlter
Kâmil Kırkoğlu
Şinasi Moran
Cemil Özcan
Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Ali Çakır
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker

TOKAD

Ahmet İspirli
Şahap Kitapeç
Reşit Önder

TRABZON

Halûk Çulha
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Osman Turan

TUNCELİ

Hızır Aydın

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
E. Mahmud Karakurt
Abdullah Köksel
Ömer Yüksel

UŞAK

Adnan Çalıkoglu (İ.)
Rıza Saher
Avni Ural

VAN

Abdülvehap Altınkay-
nak (İ.)

Tevfik Dođunşiker
Ferid Melen
YOZGAD
Talât Alpay
Mahmut Ataman

Âtîf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Ö. Lâtîfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoğlu

Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboylu
ZONGULDAK
Abdullah Akın
Ali Kaya

Tahir Öktem
Mustafa Saraç
Hulûsi Timur
Hüseyin Ulus

[Münhal Mebusluklar]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1	Van	1
Bursa	1	—	—
İstanbul	1		10

Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek nüfus (Ahvali şahniye) kayıt hülâsası suretleri hakkındaki 27 Eylül 1956 tarihli Anlaşmanın tasdikine dair Kanuna verilen reylerin neticesi (Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 610
Rey verenler	: 342
Kabul edenler	: 342
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 258
Münhal mebusluklar	: 10

[Kabul edenler]

ADANA
Suphi Baykam
Hamza Eroğlu
Kasım Gülek
M. Yılmaz Mete
Kemal Satır
Rıza Tekeli
Turgut Yeğenağa
AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Arif Demirer
Kemal Özçoban
Mustafa Öztürk
Necati Topcuoğlu
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Şeref Saraçoğlu
Celâl Yardımcı

AMASYA
Kemal Eren
Nazifi Şerif Nabel
İsmet Olgaç

ANKARA
Osman Alişiroğlu
Faik Ahmed Barutçu
Hıfzı Oğuz Bekata
Fuat Börekçi
Nuri Ciritoğlu
Avni Doğan
Bülent Ecevit
Übeyde Elli
İsmail İnan
İbrahim Saffet Omay
Selim Soley
Hasan Tez

Ahmet Üstün
ANTALYA
Mehmet Ak
Attilâ Konuk
Adnan Selekler
ARTVIN
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan
AYDIN
Fethi Batur
Namık Gedik
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Piraye Levent
Etem Menderes
BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Muzaffer Emiroğlu
Ali İleri
Halil İmre
Mücteba Iştın
Ahmet Kocabıykoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
M. Halûk Timurtaş
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı
BİLECİK
Ertuğrul Çolak
Mehmet Erdem
Yümnü Üresin
BİNGÖL
Sait Göker

Ekrem Yıldız
BİTLİS
Rifat Bingöl
Selâhattin İnan
BOLU
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Nezih Tütüncüoğlu
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Osman Eroğlu
Behçet Kayaalp
BURSA
Necdet Azak
Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumcu
Sadettin Karacabey
Salâhaddin Karacagil
Recep Kırım
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman
Yekta Teksel
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman

ÇANAKKALE
Halim Alyot
Emin Kalafat
Ahmet Hamdi Sezen
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas

Naşit Fırat
Ethem Yalçınalp
ÇORUM
Sedat Baran
Hamdi Bulgurlu
Ali Dedekargınoğlu
Yakup Gürsel
Fevzi Hacirecepoğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Turan Bahadır
Ali Çobanoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
DIYARBAKIR
Nuri Onur
EDİRNE
Nurettin Manyas
Rükneddin Nasuhioğlu
ELAZIĞ
Mustafa Altınoğan
Nâzım Öztürk
İsmail Hakkı Talay
ERZİNCAN
Naci Yıldırım
ERZURUM
Osman Alihocagil
Rıfkı Salim Burçak
Sabri Erduman
Şevki Erker
Mehmet Eyüboğlu
Melik Fırat
Hasan Numanoğlu
Münip Özer
Rıza Topcuoğlu

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Mustafa Çürük
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Hicri Sezen

GAZİANTEP

İhsan Daf
Bahadır Dülger
Ali Ocak
Nedim Ökmen

GİRESUN

Sadık Altınca
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Necmettin Coşar
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp
Übeydullah Seven

HATAY

Ahsen Aral
Ali Şelhum Devrim
Hasan İkiz
Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Mehmet Dölek
Sami Gökmar
İbrahim Gürgen
Niyazi Soydan

İSPARTA

Tevfik Tıgılı

İSTANBUL

Nazmi Ataç
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtenca
Aleksandros Hacopulos
Hâdi Hüsman

Enver Kaya
Lûtfi Kırdar
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes
Yusuf Salman
İbrahim Sevel
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Nazlı Tılabar
Fahrettin Ulaş
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Enver Dündar Başar
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Necdet İncekara
Rauf Onursal
Nuriye Pınar
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Fevzi Uçaner
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Mehmet Hazer
Rasim İlker
Behram Öcal
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Zeki Cemal Bakıçelebi-
oğlu
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Fikri Apaydın

Kâmil Gündes
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Avni Sakman
Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu
Fazıl Yalçın

KOCAELİ

Cemal Tüzün
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Sıtkı Koraltan
Ahmet Koyuncu
Tarık Kozbek
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük
Sabahattin Sayın

KÜTAHYA

Mehmet Diler
Kemal Özer
Muhittin Özkefeli
Emin Topaler

MALATYA

Nurettin Akyurt
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Mehmet Zeki Tulunay

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Sezai Akdağ
Selim Akış
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu

Cemil Şener
İhsan Yalkın

MARAS

Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün

MARDİN

Mehmet Kâmil Boran
Vahap Dizdaroğlu
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliagağlu
Aziz Uras

MUĞLA

Dilâver Argun
Zeyyat Mandalıncı
Nuri Özsan

MUŞ

Zeki Dede
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün
Zihni Üner
Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Medeni Berk
Rifat Gürsoy
İsmail Güven
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer

ORDU

Eşref Ayhan
Ferda Güley
Sevket Köksal
Zeki Kumrulu
Atıf Topaloğlu
Hüsrev Yürür

RİZE

İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu
Muzaffer Önal

SAKARYA

Nüzhet Akın
Tacettin Barış
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Baha Hun
Rifat Kadızade
Nusret Kirışcioğlu

SAMSUN

Abdullah Eker
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Asaf Saraçoğlu
Fikri Şen
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
Nüzhet Ulusoy
SİRD
Veysi Oran

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan

SİVAS

Halim Ateşalp

Rahmi Çeltelik
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer
Edip İmer
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz
Zeki Erataman
Hasan Gürkan

TOKAD

Faruk Ayanoglu
Sıtkı Eken
Keramettin Gençler
Mustafa Lâtıfoğlu

Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy
Dâniş Yurdakul
TRABZON
Fikri Karanis
O. Nuri Lermioğlu
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu
İsmail Şener
M. Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ

Arslan Bora
Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
İ. Etem Karakapı
Abdurrahman Odabaş:

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoglu
VAN

Sait Erdinç
Ferid Melen

YOZGAD

Talât Alpay
Mahmut Ataman
Âtîf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Ö. Lâtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoglu

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Suat Başol
Hulûsi Timur
Avni Yurdabayrak

*[Reye iştirak etmeyenler]***ADANA**

Nevzat Arman
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Menteseoğlu
Hamdi Oner
Kemal Sarıbrahimoğlu

ADIYAMAN

Sait Açar (İ.)
Gani Gürsoy
Şefik San
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar

AFYON KARAHİSAR

Orhan Kökten
Osman Talu
Orhan Uygun
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Selim Yatağan

AMASYA

Faruk Çöl

Hâmit Koray

ANKARA

Muammer Akpınar
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balık
Mehmet Ali Ceritoğlu
Recep Dengin
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzalıoğlu
İlyas Seçkin
Mustafa Yeşil

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Sadık Erdem
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
Yaşar Yazıcı

ARTVIN

Kemal Balta
Yaşar Gümüşel

AYDIN

Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Ekrem Torunlu
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Mekki Said Esen
Arif Kalıpsızoğlu

BİLECİK

Sevki Hasırcı

BİNGÖL

Mustafa Nuri Okeuoğlu

BİTLİS

Nusrettin Barut

BOLU

Reşat Akşemsettinoglu
Servet Bilir
Kadir Kocaali

BURDUR

Âlim Sipahi

BURSA

Agâh Erozan (Rs. V.)
Mazlum Kayalar
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE

N. Fuad Alpkartal
Servet Sezgin
Nuri Togay
Nahit Ural

ÇANKIRI

Kâmil Tabak

ÇORUM

M. Kemal Biberoglu
Kemal Erdem
Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakçıoğlu

DENİZLİ

Baha Akşit
İsmail Hadımhoğlu
Mehmet Karasan
Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Tahsin Cahit Çubukçu
(İ.)
Sezai Demiray
Kâmil Tayşi
Hâmid Zülfü Tigrel
Halil Turgut
Hüseyin Ülkü
Mehmed Hüseyin Ünal

EDİRNE

Rasih Gürkan
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsoy
Mükerrrem Sarol

ELAZIĞ

Celâl Dora
Fahri Karakaya
Hürrem Müftigil

ERZİNCAN

Rauf Bayındır
Nusret Safa Coşkun

Cemal Işık
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin

ERZURUM

Abdülkadir Eryurt
Sait Kantarel
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR

Hamit Dedelek
Kemal Zeytinoğlu
GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih Inal
Süleyman Kuranel
Cevdet San

Ali Şahin
Salâhattin Ünlü
GİRESUN

Mazhar Şener
GÜMÜŞANE

Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman (İ.)
HATAY

Ihsan Ada
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
İnayet Mursaloğlu

İÇEL

Rüştü Çetin
Hüseyin Fırat
Yakup Karabulut
Refik Koraltan (Reis)
Hidayet Sinanoğlu

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun

İSTANBUL

İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Arslan Nihad Bekdik
(İ.)
Muhlis Erdener

Selim Erengil
Rüştü Güneri
Ali Harputlu

Mucip Kemalyeri
Nihat Halûk Pepeyi
Mithat Perin

Celâl Ramazanoğlu
Nizamettin Âli Sav
Neclâ Tekinel

Nuri Yamut (İ.)
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Selâhattin Akçiçek
Perihan Arıburun (İ.)
Necdet Davran

Selim Ragıp Emec (İ.)
Sadık Giz

Osman Kapani
Ekmel Kavur
Kemal Serdaroğlu
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Turgut Göle
İbrahim Us
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Hadi Tan
KAYSERİ
Ömer Başegmez
Ebubekir Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mehmet Ali Ceylân
Sitki Pekkip
Dündar Tekand

Hüsnü Yaman
KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
KOCAELİ

Ömer Cebeci
Dursun Erol
KONYA
İshak Avni Akdağ

Hamdi Ragıp Atademir
Remzi Birand
Mustafa Runyun

Sami Soylu
Ömer Şeker
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar
S. Sururi Nasuhoğlu

MALATYA

Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
Kâmil Sürenkök
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA

Âtîf Akın
Şemi Ergin
Sudi Mihçioğlu
Orhan Ocakoğlu
Cevdet Özgirgin

MARAŞ

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Nusret Durakbaşı
Hilmi Soydan
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yayerioğlu

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Şevket Dursun

MUĞLA

Turhan Akarca
Burhan Belge
Sadı Pekin
Turgut Topaloğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
NEVŞEHİR
Necmeddin Önder

NİĞDE

Asım Eren
Ali Gürün
ORDU
Münir Ekşi
Arif Hikmet Onat

Kahraman Sağra
Muammer Tekin
RİZE

Hüseyin Agun
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil

SAKARYA

Hamza Osman Erkan
SAMSUN

Ekrem Anıt
Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Necmettin Doğuyıldız
SİRT

Suat Bedük
Baki Erden
Mehmet Daim Süalp
Fikri Şendur

SİNOB

Ömer Özen
Mahmut Pınar
Server Somuncuoğlu
Muharrem Tansel

SİVAS

Turhan Feyzioğlu
Necati İlter
Kâmil Kırkoğlu
Şinasi Moran
Cemil Özcan
Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Ali Çakır
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker

TOKAD

Ahmet İspirli
Şahap Kitapeç
Reşit Önder

TRABZON

Halûk Çulha
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Selâhattin Karayavuz
Ferteç Sanaç
Osman Turan
TUNCELİ
Hızır Aydın

URFA

Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
E. Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel
Ömer Yüksel

UŞAK

Adnan Çalkoğlu (İ.)
Rıza Saher
Avni Ural
VAN
Abdülvehap Altınkay-
nak (İ.)

Tevfik Doğuşiker

YOZGAD

Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboğlu
ZONGULDAK
Abdullah Akın

Cemal Zühtü Aysan
Necati Diken
Ali Kaya
Tahir Öktem
Mustafa Saraç
Necati Tanyolaç
Hüseyin Ulus

[Münhal mebusluklar]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1	Van	1
Bursa	1		—
İstanbul	1		10

İngiliz ihtiyat filosuna mensup dört büyük muhribin Türk Hükümeti tarafından satın alınması hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında teati edilen mektupların tasdikine dair Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 610
Rey verenler	: 319
Kabul edenler	: 314
Reddedenler	: 3
Müstenkifler	: 2
Reye iştirak etmeyenler	: 281
Münhal mebusluklar	: 10

[Kabul edenler]

ADANA	ARTVIN	BURDUR	Yakup Gürsel
Suphi Baykam	Mecit Bumin	Fethi Çelikbaş	Fevzi Hacirecepoğlu
Hamza Eroğlu	Hilmi Çeltikçioğlu	Osman Eroğlu	Kemâl Terzioğlu
Kasım Gülek	Eyüp Doğan	Behçet Kayaalp	DENİZLİ
Kemal Satır	AYDIN	BURSA	Turan Bahadır
Turgut Yeğenağa	Fethi Batur	Necdet Azak	Ali Çobanoğlu
AFYON KARAHİSAR	Piraye Levent	Hüseyin Bayrı	Ali Rıza Karaca
Rıza Çerçel	Etem Menderes	Müfit Erkuyumcu	Mehmet Karaşan
Arif Demirer	BALIKESİR	Agâh Erozan	Osman Ongan
Kemal Özçoban	Esat Budakoğlu	Sadettin Karacabey	A. Hamdi Sancar
Mustafa Öztürk	Muzaffer Emiroğlu	Salâhaddin Karacagil	DIYARBAKIR
Necati Topcuoğlu	Ali İleri	Recep Kırım	Nuri Onur
Murad Âli Ülgen	Halil İmre	Hulûsi Köymen	EDİRNE
AĞRI	Mücteba İştin	Yekta Teksel	Nurettin Manyas
Şeref Saraçoğlu	Ahmet Kocabıyıköğlu	Nurullah İhsan Tolon	Rükneddin Nasuhioğlu
Celâl Yardımcı	Faik Ocak	Hilâl Ülman	ELÂZİĞ
AMASYA	Fuat Onat	ÇANAKKALE	Mustafa Altındoğan
Kemal Eren	Sıtkı Yırcah	Nureddin Fuad Alpkar-	Nâzım Öztürk
Nazifi Şerif Nabel	BİLECİK	tal	ERZINCAN
ANKARA	Ertuğrul Çolak	Halim Alyot	Âdil Sağıroğlu
Osman Alişiroğlu	Mehmet Erdem	Emin Kalafat	Naci Yıldırım
Faik Ahmed Barutçu	Yümnü Üresin	Ahmet Hamdi Sezen	ERZURUM
Fuat Börekçi	BİNGÖL	Servet Sezgin	Osman Alihocagil
Mehmet Ali Ceritoğlu	Sait Göker	Nahit Ural	Rıfki Salim Burçak
Bülent Ecevit	Ekrem Yıldız	Fatin Rüştü Zorlu	Şevki Erker
Übeyde Elli	BİTLİS	ÇANKIRI	Mehmet Eyüboğlu
İsmail İnan	Rifat Bingöl	Dursun Akçaoğlu	Melik Fırat
İbrahim Saffet Omay	Selâhaddin İnan	Ferhan Arkan	Hasan Numanoglu
Selim Soley	BOLU	A. Kemal Barlas	Münip Özer
Hasan Tez	Zuhuri Danışman	Naşit Fırat	Rıza Topcuoğlu
Ahmet Üstün	Mithat Dayioğlu	Ethem Yalçınalp	Mustafa Zeren
ANTALYA	Mahmut Güçbilmez	ÇORUM	ESKİŞEHİR
Mehmet Ak	İhsan Gülez	Sedat Baran	Halil Akkurt
Attilâ Konuk	Nezih Tütüncüoğlu	Hamdi Bulgurlu	Muhtar Başkurt
Adnan Selekler		Ali Dedekargınoğlu	Mustafa Çürük

Hamit Dedelek
Hasan Polatkan
Hicri Sezen

GAZİANTEP

İhsan Daf
Bahadır Dülger
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Ali Şahin

GİRESUN

Sadık Altınca
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Necmettin Coşar
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Ahsen Aral
Ali Şelhum Devrim
Hasan İkiz
Ömer Fevzi Reşat

İÇEL

Mehmet Dölek
Sami Göknaç
İbrahim Gürgen
Niyazi Soydan

İSPARTA

Tevfik Tıgılı

İSTANBUL

Nazmi Ataç
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtunca
Aleksandros Hacopulos
Hâdi Hüsmen
Enver Kaya
Lütfi Kırdar

Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes
Nihat Halûk Pepeyi
Yusuf Salman
İbrahim Sevel
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Nazlı Tlabar
Fahrettin Ulaş
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Enver DüNDAR Başar
Behzat Bilgin
Sadık Giz
Necdet İncekara
Nuriye Pınar
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Fevzi Uçaner
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Rasim İlker
Behram Öcal
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Zeki Cemal Bakiçelebi-
oğlu

Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündes
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkerioğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mehmet Ali Ceylan
Avni Sakman
Hüsni Yaman

KIRŞEHİR

Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu
Fazıl Yalçın

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Muhittin Güzelkılınç
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Sıtkı Koraltan
Tarık Kozbek
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük
Sabahattin Sayın

KÜTAHYA

Mehmet Diler
S. Sururi Nasuhoğlu
Kemal Özer
Muhittin Özkefeli
Emin Topaler

MALATYA

Nurettin Akyurt
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Mehmet Zeki Tulunay

MANİSA

Sezai Akdağ
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoglu
Cevdet Özgirgin
Cemil Şener

MARAŞ

Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün

MARDİN

Halim Kermooğlu
Selim Telliagaoglu
Aziz Uras

MUĞLA

Dilâver Argun
Zeyyat Mandalinci
Nuri Özsan

MUŞ

Zeki Dede

NEVŞEHİR

Zihni Üner
Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Medeni Berk
Asım Eren
Rifat Gürsoy
Ali Gürün
İsmail Güven
Şefik Refik Soyer

ORDU

Eşref Ayhan
Ferda Güley
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Atif Topaloğlu
Hüsrev Yürür

RİZE

İzzet Akçal

SAKARYA

Tacettin Barış
Selâmi Dincer
Rifat Kadızade
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Abdullah Eker
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Asaf Saraçoğlu
Fikri Şen
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Nüzhet Ulusoy

SİRD

Veysi Oran
Fikri Şendur

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan

SIVAS

Rahmi Çeltekli
Hasan Değer
Ahmet Kangal
Kâmil Kırıkoğlu
Yalçın Kocabay
Süleyman Özsever
Nazmi Yaraş
Ahmet Yılmaz
TEKİRDAĞ
Nurettin Aknoz

Hasan Gürkan
Ahmet Pakar
TOKAD
Faruk Ayanoğlu
Sıtkı Eken
Kerametdin Gençler
Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy
Dâniş Yurdakul
TRABZON
Fikri Karanis

O. Nuri Lermioğlu
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu
İsmail Şener
M. Reşit Tarakçıoğlu
TUNCELİ
Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan
İ. Etem Karakapıcı

Abdurrahman Odabaşı
UŞAK
Ali Rıza Akbiyikoğlu
ZONGULDAK
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Suat Başol
Mustafa Saraç
Necati Tanyolac
Hulûsi Timur
Avni Yurdabayrak

*[Reddedenler]***ELAZIĞ**

İsmail Hakkı Talay

MARDİN

Mehmet Kâmil Boran

SIVAS

Nüzhet Çubukçu

*[Müstenkifler]***NIĞDE**

Vedat Mengi

SIVAS

Edip İmer

*[Reye iştirak etmeyenler]***ADANA**

Nevzat Arman
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ali Menteseoğlu
M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
Rıza Tekeli

ADIYAMAN

Sait Açar (İ.)
Gani Gürsoy
Şefik San
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar

AFYON KARAHİSAR

Orhan Kökten
Osman Talu
Orhan Uygun
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi

Halis Öztürk
Selim Yatağan
AMASYA

Faruk Çöl
Hâmit Koray
İsmet Olgaç
Hüseyin Özbay

ANKARA

Muammer Akpınar
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata
Nuri Ciritoğlu
Recep Dengin
Avni Doğan
Halil Sezai Erkut
İbrahim İmirzalıoğlu
İlyas Seçkin
Mustafa Yeşil

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Sadık Erdem
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
Yaşar Yazıcı

ARTVİN

Kemal Balta
Yaşar Gümügel
AYDIN
Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Namık Gedik (V.)
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Ekrem Torunlu
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Vacit Asena
Mekki Said Esen
Arif Kalıpsızoğlu
M. Halûk Timurtaş
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı

BİLECİK

Şevki Hasırcı
BİNGÖL
Mustafa Nuri Okeuoğlu

BİTLİS

Nusrettin Barut

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu

Servet Bilir
Kadir Kocaali
BURDUR
Alim Sipahi
BURSA

Mazlum Kayalar
Halûk Şaman
Kenan Yılmaz
ÇANAKKALE

Nuri Togay
ÇANKIRI

Kâmil Tabak
ÇORUM

Mustafa Kemal Biber-
oğlu
Kemal Erdem
Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakçıoğlu

DENİZLİ

Baha Akşit
İsmail Hadımlioğlu
Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Tahsin Cahid Çubukçu
(İ.)

Sezai Demiray
Kâmil Tayşi
Hâmid Zülfü Tigrel
Halil Turgut
Hüseyin Ülkü
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Rasih Gürkan
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsöy
Mükerrem Sarol

ELAZIĞ

Celâl Dora
Fahri Karakaya
Hürrem Müftüğü

ERZINCAN

Rauf Bayındır
Nusret Safa Coşkun
Cemal Işık
Hüseyin Şahin

ERZURUM

Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt
Sait Kantarel
Fethullah Taşkesenli-
oğlu

ESKİŞEHİR

Abidin Potuoğlu
Kemal Zeytinioğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Cevdet San
Salâhaddin Ünlü

GÜMÜŞANE

Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman (İ.)

HATAY

İhsan Ada
Rifat Bahadır
İzzettin Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocoğlu
İnayet Mursaloğlu

İÇEL

Rüştü Çetin
Hüseyin Fırat
Yakup Karabulut
Refik Koraltan (Reis)
Hidayet Sinanoğlu

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun

İSTANBUL

İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Arslan Nihad Bekdik
(İ.)

Muhlis Erdener
Selim Erengil
Rüştü Güneri
Ali Harputlu
Mucip Kemalyeri
Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu
Nizamettin Âli Sav
Neelâ Tekinel
Nuri Yamut (İ.)

Tahsin Yazıcı

Mahmut Yüksel

İZMİR

Selâhaddin Akçiçek
Perihan Arıburun (İ.)
Muammer Çavuşoğlu
Necdet Davran
Selim Ragıp Emeç (İ.)
Osman Kapani
Ekmel Kavur
Rauf Onursal
Kemal Serdaroğlu
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman
Turgut Göle
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktaş
Hadi Tan

KAYSERİ

Ömer Başgeçmez
Ebubekir Develioğlu
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Sıtkı Pekkip

Dündar Tekand

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
KOCAELİ

Ömer Cebeci

Dursun Erol

Cemal Tüzün

Nüzhet Unat

Sadettin Yalım

KONYA

İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Atademir

Sıtkı Salim Burçak

Reyhan Gökmenoğlu (İ.
Â.)

Ahmet Koyuncu

Mustafa Runyun

Sami Soylu

Ömer Şeker

Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu

Ahmet İhsan Gürsoy

İrfan Haznedar

MALATYA

Mehmet Delikaya

Kâmil Sürenkök

Tevfik Ünsalan

Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoglu (V)

Âtîf Akın

Selim Akış

Şemi Ergin

Sudi Mihçioğlu

Orhan Ocakoğlu

İhsan Yalkın

MARAS

Kemal Aksüyek

Kemali Bayazıt

Nusret Durakbaşa

Hilmi Soydan

Emin Soysal

Mehmet Şişman

Abdullah Yaycıoğlu

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Vahap Dizdaroğlu

Şevket Dursun

Hasan Reşit Tankut

MUĞLA

Turhan Akarca
Burhan Belge
Sadi Pekin
Turgut Topaloğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoglu
Şefik Çağlayan
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Hasan Hayati Ülkün

ORDU

Münir Ekşi
Arif Hikmet Onat
Kahraman Sağra
Muammer Tekin

RİZE

Hüseyin Agun
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Nüzhet Akın (İ. Â.)
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan
Baha Hüsnü

SAMSUN

Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Necmettin Doğuyıldızı
Şükrü Uluçay

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Ömer Özen
Mahmut Pınar
Server Somuncuoğlu
Muharrem Tansel

SİVAS

Halim Ateşalp
Turhan Feyzioğlu
Necati İter
Şinasi Moran
Cemil Özcan

TEKİRDAĞ

Ali Çakır
Zeki Erataman
İsmail Özdoğuran

TOKAD

Ahmet İspirli
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu
Reşit Önder

TRABZON

Halûk Çulha
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu

Selâhattin Karayavuz
Pertev Sanaç
Osman Turan

TUNCELİ

Hızır Aydın

URFA

Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
E. Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel
Ömer Yüksel

UŞAK

Adnan Çalıkoğlu (İ.)
Rıza Salıcı
Avni Ural

VAN

Abdülvehap Altınkay-
nak (İ.)
Tevfik Doğuşiker
Sait Erdiç
Ferid Melen
YOZGAD
Talât Alpay
Mahmut Ataman

Âtîf Benderlioğlu
Sefer Eronat
Ö. Lâti Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoğlu
Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboşlu
ZONGULDAK
Abdullah Akın
Necati Diken
Ali Kaya
Tahir Öktem
Hüseyin Ulus

[Münhal mebusluklar]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1	Van	1
Bursa	1		—
İstanbul	1		10

Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinin tadiline dair kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/33)

T . B . M . M . Yüksek Reisliğine

Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinin tadiline dair kanun teklifi ile bu husustaki esbabı mucibe ilişik olarak takdim olunmuştur.

Gereğinin ifasına delâletlerini saygı ile arz ederim.

Sakarya Mebusu
Nusret Kirişcioğlu

ESBABI MUCİBE

İçtimai zararları aşikâr olan kumara karşı memleketimizin bâzı mıntaka ve muhitlerinde esasen mevcut bulunmuş temayülün gitgide genişlemekte olduğu müşahede edilmektedir.

Bu neticeyi içtimai, ahlâkî hattâ iktisadi bâzı sebeplere bağlamak mümkün ise de evvel emirde bu halin Ceza Kanunumuzun kumara mütaallik hükümlerinin vuzuhsuzluğundan ve kifayetsizliğinden ileri geldiğini ifade edebiliriz.

Filhakika Ceza Kanunumuz prensipolarak umuma mahsus veya umuma açık yerlerde kumarı menetmiş bulunmaktadır.

Halbuki buralarda suçun zabıtaca tesbiti ihtimali büyük bir müşkülât arz etmediği için kumar oynatmak veya oynamak istiyen şahıslar çok ender ahvalde bu tehlikeyi göze alabilmekte ve her yerde görüldüğü üzere kumar hemen daima umuma mahsus veya umuma açık olmayan mahallerde oynanmaktadır.

Her ne kadar Ceza Kanunumuzun 570 nci maddesine göre :

- a) Kumar alât ve edevatının kullanılması için bir ücret alınan yerler,
- b) Oyun oynamak mütaadolan yerler,
- c) Duhuliye verilmese bile oyun oynamak istiyen herkesin girebileceği mahaller.

Umuma açık yerlerden sayılmakta ise de bu hükmün dahi kumarın zararlarını önliyecek kifayette ve vuzuhta bulunmadığı tatbikattan açıkça anlaşılmaktadır.

Filhakika kumarda ücret alma ve itiyadı müeyyidelerinden bu hükme rağmen memleketimizde öyle kulüplere raslanmaktadır ki buralarda kumar alât ve edevatının kullanılması için (yıpranma payından çok üstün) ücret alınmakta hattâ nizamnamelerine göre oyun gelirleri kulüp varidatının başında yer almaktadır. Yine öyle kulüpler vardır ki, bunların lokalleri munhasıran büyük meblâğlar üzerinden kâğıt oyunları oynanan mahaller haline gelmiş bulunmaktadır.

İçtimai ve ahlâkî zararları herkesçe kabul olunan bu tatbikatı intaceden hususi sebepleri ortadan kaldırmak için Ceza Kanunumuzun kumara mütaallik hükümleri üzerinde esaslî bir inceleme yapmak yerinde olacaktır.

Ceza Kanunumuzun 569 ncu maddesinde; kumar, «kazanç kasdiyle icra kılınıp kâr ve zarar bahis ve talihe bağlı bulunan oyunlardır» şeklinde tarif olunmuştur.

Kanunlarda tarif yapılması umumi hukuk prensipleri bakımından esasen isabetli bir şekil olarak mütalâa edilmemesi hakikatı bir tarafa Ceza Kanunumuzun mezkûr maddesindeki tarifi üstelik yanlış tatbikat ve içtihada yol açacak daraltıcı kayıtları ihtiva etmektedir.

Filhakika (baht ve talihe bağıllık) unsurunu hakiki ve şâmil mânasıyla ele aldığımız takdirde kâğıt açma, zar atma veya rulet çevirme gibi mahdut birkaç şeklinden gayrı kumar sayılabilecek oyun hemen hemen kalmamaktadır.

Halbuki öyle oyunlar mevcut ve bu oyunlarda baht ve talih ile birlikte zekâ, kabiliyet ve tecrübenin kâr ve zarara tesiri öylesine aşikârdır ki, bu oyunların yüksek meblâğlar üzerinden oynanması halinde bütün içtimai mahzurlar doğmakta ve tedbir alınması zaruri bir hal almaktadır.

Meselâ pokerden iflâs eden tüccarlar, hattâ yıkılan aileler daima duyulan hâdiselerdir.

Kaldı ki, kumarın zararını sırf malî sebeplere bağlamak da caiz değildir.

Kumarın fert sağlığı, emek ve zaman israfı gibi içtimai menfi tesirleri de şüphesiz mevcuttur.

Bütün bu hakikatlere rağmen, oyunun bir istirahat ve eğlence vesilesi olduğu ve oyuna heyecan ve alâka sağlayabilmek için küçücük meblâğlar üzerinden arasira oynanmasında mahzur olamiyacağı ileri sürülebilir.

Derhal şu noktayı ifade edelim ki, 569 neu maddenin ihtiva ettiği suç unsurlarından (kazanç kasdiyle icra kılınma) kaydı bu gibi halleri müeyyide dışı bırakacak açıklıktadır.

Bu itibarla kumarın içtimai, ailevi ve ahlâki zararlarını hakikaten önleyebilmek için Türk Ceza Kanununun mezkûr maddesinin tadili zaruretinde tereddüde mahal kalmamaktadır.

Ceza Kanunumuzun 570 nei maddesine gelince :

Bu maddenin kâfi sarahati ihtiva etmediğini yukarda da arz etmiş ve kulüplerin kumar oynamak bakımından haiz buldukları âdeta imtiyazlı denebilecek durumu misal olarak zikretmiş idik.

Filhakika bir kulüpte yüzlerce lira fark yapan oyunlar oynanıp dururken karşıda bir kahvede 25 kuruşa altmışaltı oynadı diye kahvehane sahibinin, şahısların tecziyesi pek de âdil bir manzara arz etmemektedir.

Bu bakımdan 570 nei madde metni de yeniden kaleme alınmış ve her ihtimali derpiş edecek vuzuha kavuşturulmak istenmiştir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No: 2/33

Karar No: 24

20 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Türk Ceza Kanununun kumar fiilleri ile alâkalı 569 ve 570 nei maddelerinde bâzı değişiklikler yapılmasına mütedair Sakarya Mebusu Nusret Kirişcioğlu tarafından vâkı kanun teklifi Adliye Vekâleti temsilcisi ile teklif sahibinin huzurlarında encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Teklifte, kumarı tarif eden Türk Ceza Kanununun 570 nei maddesi ile kumarın mahâl itibariyle tekevvünü için lüzumlu unsurları tesbit eden 570 nei maddesinin bâzı noksanlıkları dolayısıyla kumar fiillerinin suçluları gereği gibi takibedilemiyerek fazlaca işlenmekte olduğundan, Ceza Kanununun 569 ve 570 nei maddelerinde kumarın vâzih bir şekilde tarifinin yapılması; umumi veya umuma açık mahallerin sarih olarak tesbiti istenmektedir.

Türk Ceza Kanunu umumi ahlâk sahasında kalması lâzımgelen hususları müeyyide altına almaktan imkân nispetinde kaçınılmış ise de, eğlence hudutlarını aşarak, fertlerin mamelekinde mühim eksiltme veya çoğaltmalar vücuda getiren; neticeleri baht ve talihe bağı oyunların arz ettiği içtimai zararları göz önünde tutarak, kumarı müeyyide altına almıştır.

Ancak Türk Ceza Kanununun mehazı bulunan 1889 tarihli İtalyan Ceza Kanununda olduğu gibi kumarı kâfi vuzuhla tarif etmediği gibi, umumi veya umuma açık mahaller tâbirleri ile neyi kasdettiğini vâzih surette belirtmediğinden, tatbikatta doğan tereddütler yüzünden memleketimizde de kumar suçları lâyıki veçhile takibedilmemekte, kumar birçok kasaba ve şehirlerimizde gittikçe genişlemektedir.

Türk Ceza Kanununun kumara mütaallik hükümlerinin tatbikinde, karşılaşılan en büyük müşkülün baht ve talihe bağlı oyunların ne gibi şeylerden ibaret bulunduğu ile hangi yerlerin umumi veya umuma açık mahaller olduğu, Türk ve İtalyan Ceza kanunlarının şârihi Majno tarafından da kabul edilmektedir. (Majno, Türk ve İtalyan Ceza kanunları şerhi; cilt: 4, sayfa: 1403)

Türk Ceza Kanunu 569 neu maddesinde, kumarı, kazanç kasdı ile icra kılınıp kâr ve zarar baht ve talihe bağlı oyunlardır, şeklinde tarif etmiştir.

Bu tarife göre eğlence kasdı ile oynanan oyunlar kumar değilse de, kazanç kasdı ile oynanan maharet ve kabiliyete dayanan oyunların kumar sayılıp sayılmıyacağı sarih değildir. Türk Ceza Kanununun 1 nei maddesinin vaz'ettiği umumi prensibe göre suçun sarih şekilde belirtilmesi gerekir. 569 neu maddenin bu yönden kâfi derecede vazih bulunmaması zaman zaman pokerin baht ve talihten ziyade maharet ve kabiliyete dayanan bir oyun olduğu şeklinde tereddütler uyandırdığı da görülmüştür.

Filvaki 1889 tarihli Kanunun neşri sırasında ve onu takiben İtalya'da mer'î bulunan 3 Temmuz 1881 tarih ve 619 sayılı Kanun zabıta makamlarına umumun menfaati namına talih oyunu olmayan oyunları da menetmek salâhiyetini temin ettiğinden, tatbikatta zabıta bu bakımdan daima gereken şekilde takip imkân ve salâhiyeti bulunduğundan, Türkiye'de olduğu gibi bu mevzuun Ceza Kanununda değişiklikler yapılmadan halli-ne mahal kalmamıştır.

Fakat Türkiye'de zabitanın 1881 tarihli kanunun bahsettiği imkânlardan mahrumiyeti takibatta zabıta makamlarını müşkül vaziyetlere düşürmektedir.

1889 tarihli Mevaz Kanunumuzun Adliye Nezaretine ait raporunda, yalnız neticesi baht ve talihe bağlı oyunlar değil aynı zamanda oyuncunun maharet ve dirayetine bağlı bulunan oyunların da baht ve talih oyunu olduğu belirtilmiştir.

Bu sebeple Türk Ceza Kanununun kumarı tarif eden 569 neu maddesinde, kazanç kasdı ile icra kılınan kâr ve zarar baht veya talihe bağlı oyunlar yanında baht ve talih ile birlikte bilgi ve maharete dayanan oyunların da kumar sayılmasını istiyen teklif encümenimizce yerinde görülmüş, 569 neu madde buna göre değiştirilmiştir.

Kumar suçlarının takibinde karşılanan 2 nei müşkülâtın ise kumar suçunun tekevvünü için aranan umumi veya umuma açık yerlerin hangi mahaller olduğudur. Hususi meskenlerde itiyat haline gelmeyen ve aileler arasında oynanan oyunlar kumar sayılmıyacağı gibi bunları tecziye düşünülemezse de, kulüp ve dernekler hukukan ancak âzalarının girebileceği yerlerden olduğundan, şehir ve kasabalarımızda kumar hususi meskenlerden ziyade, kulüp ve derneklerde oynanmakta olduğundan, buralarda oynanan kumarla mücadele tatbikatta bilhassa ehemmiyet kesbetmektedir. Şehir ve kasabaların hemen hemen hepsinde en müsait ve yeni bir kahvenin kapısına şehir kulübü levhası asılarak bir kulüp tesis edildiği, bizatihi kulüp lokalinin bir kahveden ibaret bulunması sebebiyle herkesin serbestçe bunlara girerek kumar oynadığı görülmektedir.

Her ne kadar 570 nei maddede kumar oynanması mütadolan yerler ister hususi bir mesken veya isterse kulüp olsun, takibata mevzu olabilirse de mütat kelimesinin mâna ve arz ettiği hukuki güçlük karşısında, kulüplerde oynanan kumarların takibine imkân vermemekte veya tereddüt uyandırmaktadır.

Böylece umumi veya umuma açık yerler tâbirinin uyandırdığı iltibas ve kulüplerin kumara meydan verme hususunda arz ettiği manzara muvacehesinde, kumar oynanan kulüp, dernek ve emsali yerlerin umuma açık mahallerden sayılması zaruri ve teklif bu bakımdan isabetli görülmüş, 570 nei madde metni teklifin gaye ve maksadına uygun olmakla beraber, bu maksatları daha iyi temin edecek şekilde encümenimizde tertibedilen tarzda değiştirilmiş ve 2 nei ve 3 neu maddeler ise encümenimizce tesbit edilen şekilde ekseriyetle kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi

Aydın
C. Ülkü

Kâtip
Sakarya
T. Barış

M. Muharriri
Çanakkale
S. Sezgin

Afyon K.
O. Talu

Aydın	Balıkesir	
N. Geveci	Muhalfim	
İmzada bulunamadı	V. Asena	
Bursa	Denizli	İçel
H. Bayrı	I. Hadımlıoğlu	M. Dölek
İstanbul	Konya	Kütahya
N. Tekinel	S. Koraltan	Muhalfim
		S. S. Nasuhoglu
Mardin		Ordu
M. A. Arıkan		Z. Kumruü
Rize		Sakarya
Muhalefet şerhim ilişiktir		N. Kirişcioğlu
M. Önal		
Samsun	Trabzon	Urfa
Muhalfim	S. Z. Ramoğlu	A. Akan
A. Keleşoğlu		
	Uşak	
	A. R. Akbıykoğlu	

Muhalefet şerhi

Madde 569. — Kumar, baht ve talihe bağlı oyunlarda mevzu bahis olacağı cihetle bilgi ve mümaresenin suç unsuruna ithali doğru değildir.

Madde 570. — Mer'i madde aynı neticeyi istihale kâfi olduğu halde sadece kulüp ve mümasili teşekkülleri tadadetmek suretiyle maddeye ithal edilmesine hukuki bir zaruret bulunmadığı cihetle muhalifiz. Tadil metinleri tatbikatta ihtilâf ve ihtilât husule getirecektir.

Balıkesir
V. Asena

Rize
M. Önal

SAKARYA MEBUSU NUSRET KIRIŞCIOĞLU'NUN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun kumara mütaallik hükümlerinde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddeleri aşağıda yazılı bulunduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 569. — Türk Ceza Kanununun tatbikında kumar, kazanç kasdiyle iera kılınp kâr ve zararı bilgi ve meleke ile birlikte baht ve talihe bağlı bulunan oyunlardır.

Madde 570. — Yukarıki maddelerde beyan olunan kabahatler için hususi içtimalara mahsus olsa bile kumar alât ve edevatının kullanılması için bir ücret alınan yerler, kulüpler ve oyun oynamak mütadolan yerler ve duhuliye verilmese bile oyun oynamak isteyen herkesin girebileceği mahaller umuma açık yerlerden sayılır.

ADLIYE ENCÜMENİ DEĞİŞTİRİŞİ

Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına dair Kanun

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 569 ve 570 nci maddeleri aşağıda yazılı bulunduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 569. — Türk Ceza Kanununun tatbikatında kumar, kazanç kasdiyle iera kılınp kâr ve zararı baht ve talihe veya baht ve talihle birlikte bilgi ve maharete bağlı bulunan oyunlardır.

Madde 570. — Yukarıki maddelerde beyan olunan kabahatler için hususi içtimalara mahsus olsa bile kumar alât ve edevatının kullanılması için bir ücret alınan, veya kumar oynanması mütadolan, veyahut duhuliye verilmese bile kumar oynamak isteyen herkesin girebileceği yerlerle kumar oynanan kulüp, dernek ve emsali yerler umuma açık mahallerden sayılır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'îdir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.